

پوشیدہ — ۱ کانون اول ۱۹۲۷

جلد : ۹

پشیمانی سنہ — نومبر ۹۹

ادارہ خانہ :

باب عالی جادہ سندھ اقدام
پوردی پانندہ کی بنادہ

خصوصی دائرہ

صاحب و مدیری

محمد مسیح

ملی مکتبہ

آبونہ شری طری : سنہ لکی ۲۵۰

آلتی آباقی ۱۲۵ ، فوق العادہ

نسخہ لایچون ۵۰۰۰۰

غروندہ :

مجموعہ مزہبتہ طبعی نقشب

ایدہ بن ازلر اعادہ آیدلر

ہر ایک پریمی دارہ پشیمانی کوندری جیفار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، حرفتی مجموعہ در .

موسیقی

موسیقی و مرمریت

۳

اسکی تورک جمعیتدهده موسیقنک مقدراتی ایکی مستقل مؤسسه نك التدهادی: نكه وسرای .. تصوف موسیقینسك محفل اولان نكه نك موسیقیناسلری، دینی اولمیان موسیقی ایچون ده جالیپورلردی: مثلاً، دده هم الهیلر، آیلر، همده کارلر، شریقلر یسته لیدی ... سراه کلتجه؟ کندی ذوق واکلتجه سی نامنه داولسه ملککت بیتشمش صنعتکارلری ائی کوتو حبابه ایلدن بر اوراسی ایدی .

بر رویته کوره تورک موسیقی ایچون سرایله مشقخانه اتخادی تاریخی، ایکنجی یازید عصری در:

۸۹۰ تاریخلرلهده غلام سیرایی انشایله سلیحشورلر، کاسکک و جندیلک صنعتلری تعلیم ایلدیردی صیراده موسیق معلملری ده تعین ایشیدی، حتی اوغلی قورقودو مکتبهده تحصیل ائشنده موسیقی اوکرده نوب پیشرو یاش، داترمسی صنعتکارلرله دلمشیدی؛ ۹۱۸ ده قارده شی یاوز سلطان سلیمه قازشی عصبیانی اوزرینه اولدورولدیکی معلومدر! . مع افیه، روسه وادره سیرا ندردهده موسیقنک رول اوسادیقنی بیلور. تورک موسیقیناسلری ایله اکتفا اولونور، ایراک، وکلبه ایله سیناغوکک مک معروف موسیقیناسلری ده سراه آلیپوردی، یاوز سلطان سلیمک تبرزده اسیر ایتدیکی ایراک اوعصردهکی الک شهر موسیقیناسی (حسین یقار) ۹۲۰ ده، ودرنجی سلطان مرادک بغدادده اسیر ایتدیکی کذا اوعصرک الک مشهور ابرانی موسیقیناسی (شاه قولی) ایلدیرک درت ایرانی موسیقیناس ۱۰۴۷ ده، استانبول سرائنه اکتیلر . زاخاریا، آندریا، ایساکلر ایسه دیگر جماعتلره منسوبدی . البرلکی ایله برتورک موسیقی انشا اولونوردی؛ هر شی سرایک امرینه

آماده ایدی . واقعا، راهب طوده ری، استانبولدهکی مشاهدلرینه کوره، الک مقترر روم، ارمنی و یهودی استادلرندن مرکب ساز طاقلری موجود اولوب جله سنک دواتدن یعنی سرایدن معاشلری وارد، (۱۷۸۷) دیبه یازدیلدهده، بوند، او صنعتکارلرک حقیقی بررقه یوزی کوردکاری ظن ایلده سین .

سرایک وکله نك خارچندهکی موسیقی و موسیقیناس ایسه، دائماً مدرسه لرک مداخله لری جاب ایشیدر . بو اخلاقی مداخله لرنک، آرا صیرا حقلی واکتیا جاهلان، طرفلری تحلیل ایلرکن، خلق صنعتلرنک ضلالته دوشمه لریدن مسئول سیرایلی ده تنقیده مجبور! چونکه اوراسی نسه ای نامنه وارسه جمله سی کندی نامنه آلیپوردی، نکیهیه منسوب اولمیان خلق زمره سنک قولانغی مصنع اثرلر دیکه مکدن کلیاً محرومدی . اخلاق کتابلرندهکی ائی و فنا موسیق تقریرلرندن برشی آکلامیان اکثریت، ملالرده داخل اولدیی خالده، بلا استثنا موسیقی به مخالفدی . حتی حوجا زمره سی بیه علی الاکثر بو تلقینلرک تأثیرنده قابیلردی؛ بارا ایچون موسیقی یاقع عینی اورنایه جبقاران اولنرد . ملکتمزدهکی موسیقی تلقیلرنک بو غریب تحلیللرندن هر برنی آری برسیاح تثبیت ایشیدر: نییوهر، راهب طوده ری بو اسکی سیاحلر میانه درلر . فقط، الک موثوق تصویرلری تورک علماسنک بیرا قجندی بک طبیعی ایدی . از جمله، کاتب جایی، آلبات تحصیانی معروف علما نزدده اکالدرن صوکرا، شرق لسانلرندهکی معلوماتی کنبشله مک اوزره استانبوله کلوب اهتدا ایش فلتمکلی برزادنده ریاضیات، جغرافیا و دیگر بعضی قلمری تحصیل سایه سنده، امثالندن فرقی مثبت فکرلر ایدیش؛ و بویه بر کوروشله مملکتک فکر سوبه سی تنقید ایلرکن (مدرسه) ایله نکیه آراسندهکی موسیقی اختلافلرینه ده تماس ایله، لکن بو دعوی بر زمانده فیصل بولادی . عاقل اولان بو مقوله نزاع قدیمک

فصلی امیدنده حماقت ایلز، (میزان الحقی، میلادی ۱۷۲۷) دیشدر . کاتب خلیفک بیه بو مسئله ده شخصی و حر بر نقطه نظر تعقیب ایلده مه یوب برطرف قالمی، و حتی قنای زاده علی افندیکن «اخلاق علانی» سندهکی بیک ثورلر تحمیدلرله دولو تقبیلرینه اشتراک ایشی، هم کندیلرنک اولیه میلله ایلدیلرکی قانار لهرال بر ذهنته صاحب اولدیلر، همده مدرسه مداخله لرنک خلق آراسندهکی تأثیرلری کوستررک آریجه تدقیق ایلده جکیز .

بو تاقی ضعف لرندن الک فضله متأثر اولان، موسیقیناسلردن باشقا کیم اوله ییلردی؟ موسیقی مسلک ایلدین جدرلرک جکیدی عذاب، باشی باشنه بر تاریخدر؛ دوردنجی سلطان مرادک ترتیب ایتدیکی بر اصناف آلاینه دیوارچی استلری ایله مهترخانه چیلر آراسنده کین بروقه نی نکیه منسوبی اولیا چلی شویه آکلاتور:

«اصناف زورناجی باشی - بو طاقه اناه معمار باشی طاقه سنک حضور شاهانه ده شو صورتله عظیم محالده و مباحثلری کچدی»

«همما باشی - پادشاه بر خیب نجار کوجا کیز زورناجیلر حشید صنعتی طویش بر آلا دیجال قومیدر بر پادشاه سیرا یلر بنا ایلدیز، سلاطین جاملری، امر قلدلر، و آثار عجیبه لر بنا ایلدیز»

«قلعه لر فتحنده تعمیر و تعمیر ایچون آوردوی اسلامده لزومیز واردر . بو جهته لر اویکه آلا دیجی لر»

جواب مهتر باشی - بزم خدمتیز پادشاهه هر یار لازمدر . بر جالبه متوجه اولیسه مهبات، شوکت، صلیت، شهرت ایچون دوسته دشمنه قارشی طیل، قیوم، نفیر دو کدیررک کیمز . خصوصیه جنک برنده غزات مسلمینی رغیب ایچون یوز یکریمی قولدن جنک طلبه و کوس خاقانلره طرملر اورمه صفه باشلا باریق عسکر اسلامی جنک قادیرمه سبب اولورز . پادشاه بر شیدن الم زده اولدوقده حضورنده اون ایکی

مقام ، یکریمی دژت شعبه ، یکریمی دژت
اصول ، قرق سکن ترکیب موسیقی فصلی
ایدوب پادشاهزی مسرور ایدرز . حکمای
قدما قولنجه ساز ، سوز ، خواننده ،
محبوب آدمک روحنه صفا ویر . بژده
روحه غدا ویریحی اصنافلدژ . سنکه معمار
باشسک جله اصنافک روم و ارمی و چنگانه
لرد . لوکونچی ، صوبولجیلرد . هله لاغمی
و نجلی حریفلرده وارد که جله اصنافک
مذموم و منجوسلرد . پادشاه ! بز بو
اصنافی اوزریمزه تصدیر ایندیمریز . جله
مهرخانه اوچانی قیرلمی ارتکاب ایدرز .
عرض پادشاهی یوقیدر که بر آلی حشرات
آلیمزه قدم ایدرلر . باخصوصکه زده علم
رسول الله اولسه اورده طبل آل عثمان دخی
بولغنی کرکدر . دیبه سرمهران دعوا ایدنجه
مهرترک آلائی مقدم کتیک فرمان اوئدی .
شهری بوتون اسکی آوروپاچه طایمنش و
آوروپا عسکری موزیقاً تاریخنه یپ یکی
بر دور آجیدرمش اولان مهرتخه نیک -
عالمی اردوسنک بوالکهم موسیقی مؤسسه سنک
- بیه ، بو کی دعوالره مجبور بر وضعتده
براقلماسی ، تلقیرک ضعتنه دلالت ایتیمی ؟
شاعر لریمز بیه کنجلرک موسیقی به
انتسابنه مخالفیدلر ! شاعر اورفلی نابی
(وفاتی ۱۱۲۴) ، بر چوق مصرعلری
ضرب مثل حکمنه یکن خیره سنده :

موسیقی حکمته دایر فیدر
بیانه بیلمه ینه روشندر
نیجه اسرازی وار ادراک ایدمه یک
برکلور سینملری چاک ایدمه یک

دیدکدن صوکر ، لهو و هوا به منجر اولمیسندن
قورقور ، دکرجه کم لانی جوق نشومسی
جوقدر ، اما یک اینجه کیرمه اوزاقندن دیکه ،
خانه که لیک کشورمه زهار ، نصیحتی ویرییور .
مرعشلی سنبلزاده وهی (وفاتی ۱۲۱۴)
ایسه ، اوغل لطف الله ایچون یازدی
لطیفه ، اسملی نصیحتنامه سنده :

موسیقی فزیده حکمتنددر
علم اصحاب طبعیتنددر

بیایور راحت ارواح آما
ماه قوت اشباح آما
دیدکدن صوکر ، بردن بره :

دینه مطربه بلایلی
اوله هر طنوردنک اورتی تلی
چاله اوله دودوی مولانا
که دینه آفته یوزن . ییلا
بردمه زکندر امان آتیه کان
باقیشور سینت جورچی به کان

ییتلرنده معنادی اولان طایر جناسلره
موضوع بولیور . یونه رهیز ، یونه خنه
طورشوسی . بو افادهلرده ، موسیقی
دینه مرسته ده ، موسیقی مسلکنی ترتیب
ایدن آشکار بر معنا مند محدرکه زمانلریمزه
قادر معالاف دوام ایندی ، سبده
جهلیدی . چونکه ، عبدالرحمن شرف بک
مرحوم بیه بو ییتلری نقل ایتدکدن صوکر ،
« ایکسندک مقصدی موسیقی ترتیب
اولیوب صنعت و واسطه معیشت اتخاذ
اولمیسند که محذورلری و عسرتلری کنجلر
اخطار ایلیدر . آوروپاده بیه اکثر اسانده
موسیقیه دکرلری نسبتده توسیع معیشت
و کسب غنا ایدماملار ، قیمتلری صکره دن
بیلمیشدر ، دیور . هر حقیقتک تاریخده
بولوندیغی وعظ ایدن وقعه نویس ذهنبته
حرکت ایندیکی ایچون واسکی ایله یکی
آوروپالی موسیقی شناسک معیشت اعتباریه
فرقلری بیلمه مک یوزندن درکه ، شرف بک ،
مدرسلی شاعر لریمزک نصیحتلری بوگونکی
کنجلیک قولاغنه بلا تنقید ایریدیرمه نیک
ضرری کورده میور . حالبوکه ، موسیق شناسک
مملکتزده کی حالی بیان ریحات بر آوروپالی ،
کنجلیکمز موسیوتون فرقی نصیحتلرورمیشدر :
« موسیقی دلیجه سنه سون تورکیده ، موسیقی
صنعتکارلرنک وضعیتی ، قطعاً ملت یکنوی
داخلنده عالمی تشیل ایندکرای اجتماعی قیتمه
تقابل ایدره بکزمیور . آوروپاده ، صنعتکارلر
رسمی ویا خصوصی یوکسک موقعلر اشتغال
ایتمکده درلر ، الک اینجملش جمعیت ، ملتک
نهایت ضعیف اولاره حرمت ، کنیدیلری
طایفه ، قونسلرینه کتیمکه دقت ایدمزلر .

شرقه وضعیتک عینی مراکزده اولدینی
کورولمور ، اورده صنعتک منفعتلرینه قارشی
بک مضر بر آریلق وار . یو ذهبت ، یکی
اجتهاد جریانیلری آراسندن باغیرلهرق تا اسان
سندن کیشیریلدی درموسیقی مسلکنک حرمت
کوریدی و کارنامه ایندیکی کون ، طالب ، همده
ای طالب اکسک اولمیه حقدور . (موسیور
بورل) شوخاله یکی تورک جمهوریتک
ایلیک هیتی ، موسیق شناسلرک استقبالی ،
معیشتی ، تحصیللری تأمینه معطوف اولقی
لازمدر . موسیقی فلسفی ایله دیکر مسلک
آراسنده کی فرق قالدیرلی ایچون هر شی
یاچلمی درموسیق شناسه جالغی ، موسیقی
معلمنه اوستادیک ، ایلخ عادلرینی قطعی
صورتده یولدریمک ، یازی به ، قونفرانلره
و مکتب تلقینلرینه نقادار محتاجه ، کنج
استعدادلرک ترده زطالع تجربه سنه کیره بیلمه .
لریده موسیقی مسلکنک جدی و مرفه
برمشغله اولرق طایفانسانه اولاهجه متوقفدر .
ملی بر شهر اوهرانی آتسمی بیه اصغری
۱۵۰ عالی مسلک تحصیلی کورمش . وسیق شناسک
بر ملی اورکتره تشکیلی تمیش بو قادر
صنعتکارک برلشمه سنه احتیاج کوستردیکی
اونونولملی در . « موسیق شناس ، ماده سنه
آری بریازی ایله عودت ایدمچکر .
(تولستی) عصری شاعرلرک ،
رساملرک ، موسیق شناسلرک ، خالقک جموعه
قارانلق و آکلاشلیمسی مشکل اولدقلرینی
اغلا ایتمکده ایسه ده ، حتی اولان ، بو
سطرلرک منقدلری درلر . چونکه ، یاراتچی
صنعتکار ، عومی ، بسط و استیاقی حسلرک
فوقه بوکلمش اولوب ، بو مافوقدن هر
زمان آلامایلدیسی انده دیکلر . شوخاله
یوکسک صنعتک خالقک عومنه دوعرو
آلاماسی دیک ، خالقک اوسویه آکلامه
دوعرو بوکسه ایلیمسی لازمدر . خالقک
تریبهنی ، کیندیکه کنیشلیرین بر دایره
بکزمه تیرسک ، الک اول بو دایره کمرکینی
حاضر لاق لزومی تصدیق اولونور . مرلیک
اخصارندن قورنادیمز جدی و یوکسک

ادبیات تارنجی

تارنجی

حنانی

قلاسیک شعرینک تشکیک دورنده بویوک شاعر بروسه لی احمد پاشادن صوکرانجانی، الیم مهم سیدر. شیمدی باقادر نه شیری تبیع، نه ده حسانی تدقیق اولوغیان حنای، تذکره نویسن عاشق جلی به نظر ادرنه لیلر. قتیل زاده حسین جلی ایل قسطومونلی لطیف وریاض الشعرا صاحی، شاعر الشعرا مؤلفنک بو روایتی تأیید ایتمکله برابر، حناینک ادرنه ده دوغدیغنی، اصلاً اوزالی اولدیغنی ادعایه جاسارت ایدمه یورلر. یالکر سیه یك تذکره سینه ده مولدی ادرنه ده دیور.

لطیفی به کوره حنای و عیاده اوغلندر. ادرنه ده سالی نام بر شاعرک قولدر. اما کمال ظهوری قسطومونیه واقع اولغین تحریر ایستیکر رسالده کندونی بلده مزبور به نسبت ایتمیشدر. «لطیفی نیک و یردیک بو معلومانی عاشق جلی شو صورتله تکرار ایتمکده دز: «ادرنه ده بر قار شجنگ قولی و اوغولانی ایتمش. ترتیب ادوب ترتیب اوزره تحصیل معارف ایندیرمیشدر. «یک کوچوک بر فرقه بو خصوصده یکدیگرکی توشیق ایدن لطیفی و عاشق جلییدن ماعدا، سیه، حسن جلی، ریاضی تذکره لریله دیگر منبعلر، حناینک کوله لکندن بجه ایتمورلر.

ادرنه ده ایستیر سر بسنجی به یوموش، یتیمش، ایسترسه کوله اولار ق یاشامش اولسون، بوتون بو متعدد و شیعهرک مختلف روایتلری بکا نجه نیک اوارده دوغمادیغنی قناعنی و ردی، شا کردی و رفیق سیه بک، حناینک ادرنه ده دوغدیغنه متدائر روای، بو قاعته مخالف اولسا بیه، اونی صا صاحبی، سیدیل ایدمه چک قوبده دکلدر. [۱]

[۱] حنای ایل بالادات تاس ایتمش اولدیغنی ایچون، تذکره سینه سیه بک اوکادتر و یردیک معلوماتی، دیگر تذکره نویسلرک زوایتلری ترجیح ایتک لازمدیر. فقط حناینک ادرنه ده دوغدیغنی

صنعتی، دارالفنونلیر، مکتبیلیر، او جاقیلیر، کنج متورلر زمزمه سنک برترسیه بحر اقیایغنی مطلوبدر. ملی صنعتکارلری بر آرادره بولوندرمق، ایدمه آل صنعتکارلار ایداری وجوده کتیر مک، هپ بو مرکری حاضر لاق دیکلدر. هر شی بوطول بالالاردن جفا حقندر. بالذات موسیقی مؤسسه لری، اتحاد، آرقاداشلق خاتنگ نمونه لری درلر اوز کسترلر، قورولر، اوپه رالر، موسیقیناس برلشمه لوندن باشقا بر شی دکلدر: آدقلری، برابرک ensemble، وصفی، نام بر جمعیت مفهومیملر، تولستویک «صنعتی بشری حیلرک مناقله سینه واسطه، کورمک ایستهمسی، آرزولرک الک علویسی ایدمه الک مدنی مملکتلرک معارف لری بیه، مودرن و جلدی صنعتی بو قادر نفوذلی بر تربیه آلی حالته کتیرمه دیلر. مع مافیه، دونه نظر ا بو کونکی سوبه لر حیرتله قاراشلایغنه لایق درلر. از جهه، انکتره ده، دالغالانه دالغالانه کیشیلرین موسیقی تربیه سنک دارهمسی شیمدی شو حالده در: ۱- کلبه موسیقینه قارش، متدی. ب- اودا موسیقسی ایچون، توقف حالته، فقط ای. ج- اوپه رایه قارش، برابر ج مترقی. د- قورو موسیقی ایچون، مترقی. ه- عسکری موسیقی ایچون، مترقی. و- اورکتره موسیقینه قارش، خارق العاده بردرجه ده مترقی.

آلمانیا نیک ۶۰۰۰ نفوسلی بوکوبورغ بلده سینه، بر قونسر واتوار، ایکنجی بر موسیقی مکتبی، بر بویوک اورکتره، بش کلبه موسیقسی هیئی، اوج معروف تقی معلمی، اون شی متدیر موسیقیناس و معلم ۷۰۰ کیتی الحق برتیارو، ۴۰۰ کیشیلک دیگر برتیارو، ۳۰۰ کیشیلک بر صالون، ۲۰۰ کیشیلک دیگر بر موسیقی صالون واردر! (۱۹۲۲-سنه سی آلمانیا موسیقی سالنامه سندن). شو حالده، موسیقینک خلق ایله علاقه سی دوشونلورک، بقیشمش صنعتکارلری باشلیجه مرکزلدن اوزاقلادشدرمق کی بروله صایاماد ملی در. یته بوسیدن درک، استانبولده تشکیک ایدن «صنایع نفیسه لرکی» ندن جوق شیلر بکلر یوز، ریاضی معارف، معارف

نحاینک مولدی کی، تولد تارنجی ده ججه لدر نه تذکره لره، نه ده دیگر منبعلر، «نحاینک تولد تارنجی حقدله صریح و یا ضعیفی هدیج بر فکر و یومورلر. «نحاینک اصل اسمی «عیسی» در. حنای حلیبدن ماعدا بوتون تذکره نویسلر بوقطعه ده متفقدرلر. یالکر حسن جلی، بویوک پدیری میری افندی به عطف، شاعر الیمسی «نوح» در، دییون، حنای: «نحاینک حلیبدن اولوبی احمد یکدر که عیسی کوکله آغمه ندم اورادجیدن، یتیمده اسمنی بالذات تصریح ایشدیک جهته، بویامد حسن حلیبدن آریلان دیگر تذکره نویسلره اعتقاد ایتک مجبور یتیمده ز. حنای کنجلیکنده ادرنه ی ترک ایدمه ک قسطومونی به کندی [۲] و ایلک شهر شی قسطومونیه ایکن قازاندی. حنای اسمک نه صورتله انتشار ایشدیک ای آکلانان شو حکایه ی حسن جلی تذکره سندن اقتباس ایدیور:

«اشو نامی بلده قسطومونیه اولمشدر. والد ماجد نرکوار پدر نامدارلری مقدمه مسطور اولان میری افندیدن نقل بیوروب حقه ده انارندن بوکونه ناز کوهر لمل ایدرلریدیکه، شاعر مشهور مرحوم و مغفور احمد پاشا ایلر حروسه بروسه ده شجیت و الت ایدوب شعراء سحر آفرین آستان فلک تمکینه ده مثال پرورین برره جمع اولوب هاله صفت اوماه خورشید مژلندن آریلز و خلقه

سیه یکدن یاغما کیمه یك ادا ایدمه سیه و لطیف ایل عاشق جلی کی ایکنی مهم تذکره جینک اونک کوله لکندن متفقاً بجه ایتملری، بکا سیه یك مجرد اولان اداسق قوبدن دوشوروز کی کلدی. دیگر متمبلرکده ادرنه ی نحاینک دوغورون دوغریه مولدی اولار ق کورتمه ملری نقطه نظر به یکی بر ایستادکله بعد ایتیکده ترد ایتیم. [۲] نحاینک هانکی سیه ادرنه ی ترک ایدمه ک ادرنه ی تراویب قسطومونیه بولوندیغندن خبردار ایدمن، اونک شعر لره برکله انتشار ایدمن شهرتیدر. نحاینک روم ایلدن آدالویه یکیشی تصادفان زاده جمبول بر بیه عطف ایتک داها دوغور اولور. «نحاینک بلده